UDHËZIM
Nr.14, datë 3.4.2008

PËR HAPJEN DHE ORGANIZIMIN E PROGRAMEVE TË STUDIMIT TË CIKLIT TË DYTË NË INSTITUCIONET PUBLIKE TË ARSIMIT TË LARTË

Në mbështetje të nenit 102 të Kushtetutës, të nenit 26, pika 1.2.1, nenit 98, paragrafi i dytë, të ligjit nr.9741, datë 21.5.2007 "Për arsimin e lartë në Republikën e Shqipërisë", të ndryshuar

UDHËZOJ:

1. Programet e studimit të ciklit të dytë, përcaktuar në pikën 1.2.1 të nenit 26 të ligjit nr.9741, datë 21.5.2007 "Për arsimin e lartë në Republikën e Shqipërisë", të ndryshuar, përbëjnë nivelin e dytë të formimit universitar, në përfundim të të cilit lëshohet diplomë e nivelit të dytë (DND) në fushën e arsimimit të kryer.

2. Programet e mësipërme të studimit të ciklit të dytë organizohen dhe ofrohen vetëm nga institucionet e përcaktuara në nenet 5, pika 4 dhe 6, pikat 1, 2 e 3 të ligjit nr.9741, datë 21.5.2007 "Për arsimin e lartë në Republikën e Shqipërisë", të ndryshuar.

3. Të gjitha programet e studimit të ciklit të dytë realizohen me 120 kredite dhe kohëzgjatja normale e tyre është dy vite akademike.

4. Programet e studimit të ciklit të dytë, nëpërmjet aktiviteteve formuese, teorike dhe praktike, duhet të garantojnë:

a) specializim të njohurive të studentëve, krahasuar me programet e studimit të ciklit të parë;

b) përgatitje të avancuar të tyre për formimin e kompetencave dhe aftësive, që iu korrespondojë niveleve të kualifikuara të punësimit dhe të profesionalizmit;

c) trajnim për kërkim të pavarur nëpërmjet njohjes së metodave, instrumenteve e teknikave të kërkimit.

5. Programet e studimit të ciklit të dytë mund të jenë edhe ndërdisiplinore ose/dhe të përbashkëta.

6. Programet e studimit të ciklit të dytë duhet të hartohen në mënyrë të tillë që:

a) të shmangin përsëritjen e njohurive formuese të programeve të studimit të ciklit të parë, duke ofruar disiplina të një karakteri më të avancuar e specializues;

b) kurrikulat e tyre t'i korrespondojnë një formimi bazë të gjerë dhe fleksibël, duke ju dhënë peshë programeve ndërdisiplinore, me qëllim mundësimin e pranimit në këto programe studimi si të studentëve të diplomuar në programin respektiv të studimit të ciklit të parë, ashtu dhe të atyre të diplomuar në programe të afërta studimi të ciklit të parë;

c) të reflektojnë bashkëpunimin me tregun e punës dhe profesioneve në nivel kombëtar dhe lokal.

7. Institucionet publike të arsimit të lartë, përcaktuar në pikën 2 të këtij udhëzimi, përcaktojnë listën e programeve të studimit të ciklit të parë, që mundësojnë pranimin në një program studimi të ciklit të dytë, si më poshtë:

a) programin apo programet e studimit të ciklit të parë, që lejojnë regjistrimin në programin e studimit të ciklit të dytë pa plotësime shtesë (pa debite formimi);

b) programin apo programet e studimit të ciklit të parë, që lejojnë regjistrimin në programin e studimit të ciklit të dytë me plotësim të njohurive formuese (me debite formimi), si p.sh. programe studimi të afërta të të njëjtit institucion apo programe të njëjta e të afërta të institucioneve të tjera të arsimit të lartë.

Në çdo program studimi të ciklit të dytë, së paku një program studimi i ciklit të parë kalon pa debite formimi.

8. Në programet e studimit të përcaktuara në shkronjën "b" të pikës 7 përfshihen programet, njohuritë formuese të të cilave konsiderohen të përputhshme e të pranueshme për regjistrimin në program për jo më pak se 2/3 e numrit të përgjithshëm të krediteve të tyre, (jo më pak se 120 kredite).

Vlerësimi i programeve të studimit të ciklit të parë kryhet nga një grup profesorësh të njësisë kryesore, ku do të zhvillohet programi i studimit i ciklit të dytë (strukturë përgjegjëse), të caktuar nga dekani.

a) Kur një programi studimi të ciklit të parë i vlerësohen të pranueshme jo më pak se 120 kredite, struktura akademike përgjegjëse përcakton disiplinat në të cilat studenti duhet të bëjë plotësimet e krediteve të mangëta (debiteve të formimit). Në çdo rast, numri maksimal i krediteve të mangëta për t'u plotësuar nuk duhet të kalojë 60 kreditet.

9. Mund të njihen si kredite të realizuara, për një program studimi të ciklit të dytë, kredite të fituara në programet master i nivelit të parë, po jo më shumë se 12-15 kredite.

Nuk njihen si kredite të realizuara, për një program studimi të ciklit të dytë, kredite të fituara në çfarëdo program studimi të ciklit të parë.

10. Njësitë kryesore, përgjegjëse për një program studimi të ciklit të dytë, japin informacionet e nevojshme për plotësimin e njohurive formuese (debiteve të formimit) sipas përcaktimit në pikën 8 "a" më sipër. Ato përcaktojnë edhe procedurat për kryerjen e këtyre plotësimeve para pranimit në programin e studimit të ciklit të dytë, duke organizuar për këtë qëllim dhe shërbime të nevojshme të tutoratit (kujdestarisë) për studentët.

11. Për hapjen/organizimin e programeve të studimit të ciklit të dytë, njësitë duhet të plotësojnë kushtet e mëposhtme:

a) personel akademik me kualifikimin, kompetencat kurrikulare dhe në numrin e nevojshëm, për zhvillimin e disiplinave të ndryshme të programit të studimit;

b) infrastrukturën e nevojshme dhe të përshtatshme mësimore, laboratorike, kompjuterike, publikime etj., për aktivitetet e parashikuara në programin e studimit;

c) mundësi për realizimin e tezës së diplomës.

Institucionet publike të arsimit të lartë mund të përcaktojnë, përveç titullit apo titujve të diplomave të nivelit të parë që duhet të zotërohen së paku nga studentët si kusht për pranimin e tyre në një program studimi të caktuar të ciklit të dytë, edhe kritere të tjera specifike, sipas përcaktimit në nenin 34 të ligjit nr.9741, datë 21.5.2007 "Për arsimin e lartë në Republikën e Shqipërisë", të ndryshuar.

Kriteret e pranimit të studentëve bëhen publike.

12. Në përfundim të programit të studimit të ciklit të dytë, parashikohet realizimi i një teze diplome, si pjesë përbërëse e tij.

13. Programet e studimit të ciklit të dytë funksionojnë në përputhje me rregulloret përkatëse të tyre.

14. Institucionet publike të arsimit të lartë, kërkesën e tyre për hapjen/organizimin e programeve të studimit të ciklit të dytë, e shoqërojnë me dokumentacionin e mëposhtëm:

a) objektivat formues të programit, kompetencat profesionale që synohen të arrihen në përfundim të tij dhe ndihmesën për qëllim punësimi;

b) planin mësimor të programit, të detajuar në aktivitetet e ndryshme formuese, shoqëruar me kreditet dhe orët mësimore përkatëse;

c) personelin akademik, që do të angazhohet për realizimin e programit të studimit, shoqëruar edhe me të dhënat e nevojshme të kualifikimit të tij dhe të fushave mësimore e kërkimore të mbuluara prej tij;

d) kriteret e pranimit të studentëve;

e) programet e studimit të ciklit të parë, që mundësojnë pranimin në programin e studimit, pa ose me plotësim të njohurive formuese para hyrjes në program;

f) mundësitë e transferimit të studentëve ndërmjet programeve të studimit të ciklit të dytë;

g) modalitetet e përgatitjes, paraqitjes dhe vlerësimit të tezës së diplomës;

h) numrin minimal dhe maksimal të pjesëmarrësve në program;

i) frekuencën në aktivitetet e ndryshme formuese (leksione, seminare, laboratore, praktika etj.);

j) strukturën akademike përgjegjëse;

k) propozimin për tarifën e shkollimit, të argumentuar lidhur me koston;

l) rregulloren e programit të studimit;

m) Mmodelin e diplomës dhe suplementit të diplomës.

Formati për paraqitjen e dokumentacionit për elementet kryesore të cituara më sipër, të përgatitet sipas modelit në shtojcën 1, bashkëlidhur këtij udhëzimi. Dokumentacioni tjetër i kërkuar në këtë pikë të bashkëlidhet si pjesë përbërëse e propozimit.

15. Propozimet për hapjen/organizimin e programeve të studimeve të ciklit të dytë bëhen nga një apo më shumë njësi kryesore apo njësi bazë.

Këto propozime shqyrtohen dhe miratohen në këshillin e njësisë kryesore përkatëse dhe në senatin akademik të institucionit.

16. Kërkesat e institucioneve publike të arsimit të lartë për hapjen/organizimin e programeve të studimit të ciklit të dytë duhet të paraqiten në MASH brenda datës 31 mars të çdo viti.

Për vitin akademik në vazhdim kërkesat mund të bëhen deri në 30 maj 2008.

17. Hapja dhe mbyllja e programeve të studimeve të ciklit të dytë në institucionet publike të arsimit të lartë bëhet sipas përcaktimeve të pikave 1 dhe 2 të nenit 42 të ligjit nr.9741, datë 21.5.2007, si dhe mbështetur në këtë udhëzim.

18. Licencimi dhe hapja e programeve të studimit të ciklit të dytë në institucionet private të arsimit të lartë bëhet sipas përcaktimeve të pikës 2 të nenit 44 të ligjit nr.9741, datë 21.5.2007. Institucionet private të arsimit të lartë, që do të ofrojnë programe studimi të ciklit të dytë, u nënshtrohen rregullave të përcaktuara në udhëzimet specifike, për hapjen e tyre, dhe këtij udhëzimi për organizimin e studimeve në to.

Institucionet private të arsimit të lartë i nënshtrohen rregullit të pikës 11 të këtij udhëzimi vetëm për organizimin e studimeve.

Këto institucione përjashtohen nga rregullat e përcaktuara në pikat 15, 16 dhe 17 të këtij udhëzimi duke iu nënshtruar për hapjen e programeve të studimit rregullave të përcaktuara në aktet specifike.

Ky udhëzim hyn në fuqi pas botimit në Fletoren Zyrtare.

MINISTRI I ARSIMIT DHE SHKENCËS
Genc Pollo

Shtojca 1

Institucioni i arsimit të lartë

PROPOZIM PËR HAPJEN DHE ORGANIZIMIN E PROGRAMEVE TË STUDIMIT TË CIKLIT TË DYTË

Viti akademik:

1. Emërtimi i përgjithshëm i programit të studimit

2. Vendimet e organeve përgjegjëse për hapjen e programit të studimit

Vendimi i këshillit të njësisë kryesore për hapjen e programit të studimit të ciklit të dytë (Numri i vendimit dhe data)	
Vendimi i senatit akademik për hapjen e programit të studimit të ciklit të dytë	

(Numri i vendimit dhe data)	

Në rastin kur programi i studimit është ndërdisiplinor apo/dhe i përbashkët, të përfshihen të gjitha vendimet e marra, sipas modelit më sipër.

3. Objektivat formues dhe karakteristikat e programit të studimit

a) Profili kulturor dhe profesional i studentit në përfundim të programit

_____
_____
_____

b) Njohuritë dhe kompetencat që karakterizojnë profilin

_____
_____
_____

c) Mundësitë për punësim

_____
_____
_____

4. Struktura akademike përgjegjëse dhe strukturat e tjera bashkëpunuese

Fakulteti apo një strukturë tjetër mësimore e kërkimore	
Struktura të tjera bashkëpunuese brenda institucionit apo në institucione të tjera të arsimit të lartë.	
Institucione të huaja të arsimit të lartë	
Subjekte të tjera publike apo private	

Në rastin e bashkëpunimit me një apo disa struktura të tjera të bashkëlidhen marrëveshjet përkatëse.

5. Kuadri i përgjithshëm formues i programit të studimit

Kuadri i përgjithshëm formues i programit të studimit hartohet duke marrë në konsideratë dhe udhëzimin e Ministrit të Arsimit dhe Shkencës "Për organizimin e studimeve në institucionet publike të arsimit të lartë"

Tipi i veprimtarisë dhe simboli përcaktues për të	Fushat disiplinore apo veprimtari të tjera formuese	Kredite	Totali i krediteve
Veprimtari në disiplina të formimit të	1.		

përgjithshëm (bazë) (Simboli: A)	2. ..... 3.		
Veprimtari në disiplina karakterizuese të programit të studimit (Simboli: B)	1. ..... 2. ..... 3.		
Veprimtari në disiplina të ngjashme ose/dhe integruese, që lidhen me disiplinat karakterizuese (Simboli: C)	1. ..... 2. ..... 3.		
Disiplina me zgjedhje të studentit, ndër disiplinat e ofruara nga institucioni (Simboli: D)	1. ..... 2. ..... 3.		
Njohuri të tjera formuese, si plotësime në gjuhë të huaja, informatikë, prezantuese, stazh apo praktika etj. (Simboli: E)	1. ..... 2. ..... 3.		
Teza e diplomës (Simboli: F)			
Totali			120

Germat A- F janë përdorur si simbole për veprimtaritë e ndryshme formuese.

Në programin e studimit parashikohen:

- leksione ☐ Po ☐ Jo
- ushtrime ☐ Po ☐ Jo
- laboratore ☐ Po ☐ Jo
- projekt/detyra ☐ Po ☐ Jo
- seminare ☐ Po ☐ Jo
- praktikë, stazh etj. ☐ Po ☐ Jo

6. Personeli akademik për realizimin e programit

Personeli akademik (me kohë të plotë ose të pjesshme)	Titulli apo grada shkencore	Institucioni	Departamenti/qendra njësia kryesore	Sektori mësimor-kërkimor

7. Plani mësimor

Disiplina mësimore apo titulli i veprimtarisë	Tipi i veprimtarisë (A - F)	Frekuentimi	Kreditet	Orët mësimore në auditor
VITI I - SEMESTRI I				
1.				
2.				
Totali			..... kredite	..... orë
VITI I - SEMESTRI II				
1.				
2.				
Totali			..... kredite	..... orë
VITI II - SEMESTRI I				
1.				
2.				
Totali			..... kredite	..... orë
VITI II - SEMESTRI II				
1.				
2.				
Totali			..... kredite	..... orë
Totali i përgjithshëm			..... kredite	..... orë

8. Programet e studimit të ciklit të parë, që mundësojnë pranimin në programin e studimit të ciklit të dytë

a) pa plotësim të njohurive formuese para hyrjes në program;

Nga i njëjti institucion i arsimit të lartë	
Programi apo programet e ciklit të parë për të cilat nuk kërkohet plotësim i njohurive formuese	1.
	2. □
	□
	□
Nga institucione të tjera të arsimit të lartë	

Programi apo programet e ciklit të parë, për të cilat nuk kërkohet plotësim i njohurive formuese	1.
	2. □ □
	□
	□

b) me plotësim të njohurive formuese para hyrjes në program;

Nga i njëjti institucion i arsimit të lartë		Kredite për t'u plotësuar
Programi apo programet e ciklit të parë,për të cilat kërkohet plotësim i njohurive formuese, shoqëruar me numrin e krediteve për t'u plotësuar	1.	□□.....kredite
	2. □ □	.....kredite
Nga institucione të tjera të arsimit të lartë		Kredite për t'u plotësuar
Programi apo programet e ciklit të parë, për të cilat kërkohet plotësim i njohurive formuese, shoqëruar me numrin e krediteve për t'u plotësuar	1.	.....kredite
	2. □ □	.....kredite

9. Infrastruktura në dispozicion të programit

Informacion lidhur me: auditorët, laboratorët e duhur, bibliotekën, mjetet kompjuterike etj.

10. Kritere specifike të pranimit të studentëve në program

Numri i propozuar i studentëve që do të pranohen në program	
Numri minimal i studentëve për hapjen e programit	

Kritere të tjera pranimi (nëse ka)

1	
2	
3	

11. Tarifa e shkollimit

Tarifa e shkollimit		Kostoja e shkollimit	

12. Financime të tjera

Financime të tjera që mund të mbulojnë pjesërisht apo plotësisht koston e shkollimit, në se ka të tilla.

REKTORI
Firma, vula

Data _____